

Factsheet OV stimulering

Er zijn vele Ways2go om duurzaam te reizen en minder files en vertragingen te veroorzaken, bijvoorbeeld door met het openbaar vervoer (OV) te gaan. Zeker in de steden is het OV goed voorhanden. Reizen met het OV kent vele voordelen: een rustig begin van de dag (zeker als je na de spits reist), krantje lezen, koffie, muziekje en alvast wat werken. In het algemeen ervaren OV-reizigers minder stress dan automobilisten, zij kunnen (als ze vaak hetzelfde traject reizen) vrij gemakkelijk een routine ontwikkelen, wat de kans op stress vermindert.

Waarom OV stimuleren als werkgever?

Reizen met het OV is over het algemeen gezonder dan reizen met de auto. Medewerkers lopen of fietsen naar de halte, en lopen of fietsen na aankomst naar de eindbestemming. Hierdoor hebben treinreizigers gemiddeld een lager BMI dan automobilisten.

(RIVM, gezondheidseffecten van het reizen met auto of trein in het woon-werkverkeer).

OV-stimulering past in duurzaam beleid. Groen ondernemen is goed voor het milieu: minder autokilometers betekenen minder CO₂-uitstoot. Een treinkilometer levert ongeveer 31 gram CO₂-uitstoot op, 75% minder dan een gemiddelde autokilometer.

Kostenbesparing bij meer OV-gebruik ten koste van autogebruik: de variabele kosten per kilometer voor gebruikers liggen voor een OV-kilometer gemiddeld tussen de 11 en 13 cent. Voor een autokilometer is dat 18,5 cent per kilometer (ex. parkeerkosten). Bron: [KpVV Dashboard: prestaties van vervoerswijzen/ kosten en baten](#).

Wist je dat...?

- Het treinaanbod tussen 2000 en 2016 is toegenomen, met +28% treinkilometers, +13% stations en +7% spoorlijnen
- Op een gemiddelde werkdag de NS 1 miljoen mensen vervoert
- Er mobiliteitskaarten op de markt zijn waarmee niet alleen gebruik kan worden gemaakt van het OV, maar ook deelauto's, deelfietsen, taxi, tanken, elektrisch laden etc.

Hoe?

Er zijn drie dingen die je als werkgever kunt doen. Je kunt het OV stimuleren door:

- A. te zorgen dat jouw medewerkers de beschikking hebben over een mobiliteitskaart zodat ze laagdrempelig gebruik kunnen maken van het OV
- B. het huidige mobiliteitsbeleid aanpassen en bijvoorbeeld OV reizen 100% te vergoeden
- C. in te zetten op gedragsinterventies, denk bijvoorbeeld aan het aanbieden van een probeeraanbod of het invoeren van een autoloze werkdag

De kans dat jouw medewerkers van het OV gebruik gaan maken is het grootst als je deze drie onderdelen in samenhang bekijkt. Op die manier versterken ze elkaar.

A OV-voorzieningen

Om het OV gebruik binnen de organisatie te stimuleren is het van belang om de toegang tot het OV zo laagdrempelig mogelijk te maken. Een belangrijk element daarin is dat de medewerkers niet voor elke rit een los kaartje hoeven te kopen, maar dat je ervoor zorgt dat zij over een zogenaamde mobiliteitskaart beschikken.

Verstrek een OV kaart met abonnement

Als werkgever mag je de werknemers een OV kaart verstrekken, bijvoorbeeld een trajectkaart. Dat is vaak goedkoper dan het vergoeden van losse ritten. Medewerkers kunnen dan onbepaald reizen op

dit traject met bus, tram, trein of metro. Het maakt niet uit of ze naast zakelijk ook privéreizen op het traject maken.

Qua administratie moet aannemelijk worden gemaakt dat de kosten van de abonnementen lager liggen dan de waarde van de losse ritten. Het zakelijke gebruik van het abonnement kan worden vastgesteld door alle kosten die de zakelijke reizen zonder abonnement hadden gekost, bij elkaar op te tellen. Zijn de kosten van het zakelijke gebruik minder dan de vergoeding die je de werknemer hebt betaald, dan moet de werknemer het verschil aan jou terugbetalen. Je kunt ook met jouw werknemer afspreken dat een eventueel resterend bedrag loon is voor de werknemer. De werkgever mag dit loon ook aanwijzen als eindheffingsloon.

De belastingdienst geeft de volgende voorbeelden:

Voorbeeld 1

U vergoedt een ov-jaarkaart van € 6.000. De prijs van de zakelijke reizen waarvoor de werknemer de kaart gebruikt, is € 8.000. De vergoeding van de ov-jaarkaart is dan volledig onbelast.

Voorbeeld 2

U vergoedt een ov-jaarkaart van € 6.000. De prijs van de zakelijke reizen waarvoor de werknemer de kaart gebruikt, is € 4.000. De vergoeding van de ov-jaarkaart is dan voor € 4.000 onbelast en voor € 2.000 belast loon van de werknemer. Maar u mag dit loon ook aanwijzen als eindheffingsloon.

Naast de kaart mag je niet ook nog een kilometervergoeding geven voor de OV kilometers. Als je dit wel doet, is het loon van de werknemer. Dit mag aangewezen worden als eindheffingsloon. Er mag wel nog steeds een vergoeding van €0,19 de kilometer gegeven worden voor de kilometers van en naar de bus – of treinhalte.

Aanbieders

Er zijn verschillende aanbieders van mobiliteitskaarten die allen verschillende dienstverlening bieden. Wat ze allemaal in ieder geval hebben is uiteraard een kaart en een app om reizen te plannen en gemaakte reizen te controleren en accorderen. Daarnaast kunnen er verschillende diensten ontsloten worden via de kaart die het gebruik van het OV vergemakkelijken. Denk aan het kunnen gebruiken van een OV-fiets of Greenwheels auto voor transport vanaf een station naar de eindbestemming. Enkele voorbeelden van mobiliteitskaarten zijn:

- NS Business kaart
- Reisbalans
- Shuttel
- XXI'mo
- Radium
- MobilityMixx

B OV-beleid

Ook via het beleid kan je het OV gebruik onder de medewerkers uiteraard stimuleren. Er zijn meerdere manieren om dit te doen.

Kilometervergoeding

Een simpele methode om het OV te stimuleren is door dit te vergoeden a €0,19 de kilometer. Het maakt dan niet uit of de medewerker naar het station fietst en dan de trein neemt, of vanaf thuis al in de bus stapt. De werkgever vergoedt €0,19 de kilometer ongeacht reiswijze. Het maakt dan dus ook niet uit wat de werkelijke kosten van het openbaar vervoer zijn geweest. Voor medewerkers kan dit lonen als zij zelf een goedkope trajectkaart nemen. Deze kosten zijn dan vaak lager dan de

kilometervergoeding. Ter vergelijking: de gemiddelde kosten per kilometer voor een OV reis bedragen tussen de €0,13 - €0,16 (o.b.v. 2e klas).

100% OV vergoeden en kilometervergoeding

Een andere stimulans is het volledig vergoeden van het OV. De werkgever vergoedt de werkelijk gemaakte kosten met het OV, en mag daarnaast ook de kilometers die gemaakt zijn naar bus -of treinhaltte vergoeden a €0,19 de kilometer. Zeker voor de medewerker die fietst naar het station is dit een prettige regeling. 40% van de treinreizigers in Nederland komt met de fiets naar het station (Prorail, 2019).

Als werkgever moet je wel kunnen aantonen dat de werknemer ook daadwerkelijk met het OV heeft gereisd. Verlang daarom van de werknemer dat deze een kopie opstuurt van het abonnement dat hij/zij heeft gebruikt, of dat zij een uitdraai van de OV chipkaart gegevens.

C Gedragsinterventies

Als alle voorzieningen en beleid in orde zijn is het natuurlijk ook van belang dat medewerkers hier gebruik van gaan maken. Mensen veranderen niet omdat anderen dat willen. Bij verandering komt meer kijken dan alleen het aanbieden van bijvoorbeeld een mobiliteitskaart. Om medewerkers daadwerkelijk en blijvend met het OV te laten reizen is het aan te bevelen om gedragsinterventies in te zetten. Hieronder staan een aantal zaken beschreven die mogelijk zijn. Kies voor een methode die past bij de manier van reizen van jouw medewerkers, de fysieke omgeving en bovenal de cultuur van jouw organisatie.

OV probeerkaart

Ervaren is nog altijd de beste manier om iemand over de streep te trekken. Dat kan bijvoorbeeld met een probeerkaart. Om deze reden heeft Ways2go regelmatig aantrekkelijke ov-acties. [Link maken](#)

Autoloze dinsdag

Soms helpt het niet om mensen over de streep te trekken door hen te verleiden met een aantrekkelijk aanbod. Dan zijn rigoureuze maatregelen nodig, bijvoorbeeld door een autoloze werkdag in te voeren en de medewerkers zo te 'dwingen' naar een andere manier van reizen. De methode is al met succes toegepast door Enexis en sinds een aantal jaar is het aantal deelnemende organisatie aan De autoloze dinsdag groeiende. Op een twee dinsdagen per jaar worden medewerkers van deze organisaties uitgedaagd de auto te laten staan en te kiezen voor een ander vervoermiddel, bijvoorbeeld het OV. Op die manier worden mensen geholpen om over de drempel heen te stappen en aan den lijve te ondervinden wat het OV voor hen kan betekenen. Op www.autolozedinsdag.nl staat meer informatie over deze dag, de deelnemers.

Geef medewerkers inzicht

Weten hoeveel CO2 uitstoot je bespaart, hoeveel euro's je verdient, door de auto reis te vergelijken met de OV reis, het stimuleert allemaal om de auto te laten staan.

Het gebruik van een app zoals bijvoorbeeld NxtApp helpt hierbij. De app geeft onder andere inzicht in de gerealiseerde CO2 besparing.

Communicatie

Bij alle gedragsinterventies is communicatie een belangrijk onderdeel. De insteek vanuit de communicatie is altijd positief; het is fijn om met het OV te reizen en het levert wat op! Geld besparen, werken tijdens het reizen en een bijdrage aan een betere doorstroming en schonere lucht.

Wil je meer weten? Mail naar info@ways2go.nl